

CAPÍTOL 01 / 36

Els vots, el cens i els escons: la fórmula del poder

Dades fins a 18 d'octubre del 2026

Tesi d'investigació

El 2 d'abril del 2023, la candidatura nacional de Demòcrates i aliats va rebre **6.262 sufragis (32,66% dels vots emesos a candidatures)**. El sistema nacional i parroquial va produir 16 escons atribuïts a Demòcrates (57,14% de la cambra), més un representant d'Acció en una candidatura conjunta a Escaldes: un bloc electoral de 17/28 escons. S'han de distingir DA, els seus aliats i les candidatures parroquials; no es poden sumar sufragis de les dues paperetes com si fossin persones diferents.

Denominadors alternatius de la representació

Concepte	Operació	Resultat
Suport nacional de Demòcrates sobre vots a candidatures	6.262 / 19.172	32,66%
Suport nacional sobre persones que van votar	6.262 / 20.057	31,22%
Suport nacional sobre el cens electoral	6.262 / 29.958	20,90%
Suport nacional sobre la població resident estimada de març 2023	6.262 / 82.041	7,63%
Població amb dret a vot inscrita sobre residents (aproximació entre universos no idèntics)	29.958 / 82.041	36,52%

Pes dels escons atribuïts a DA	16 / 28	57,14%
Bloc DA + Acció elegit en les aliances	17 / 28	60,71%
Índex descriptiu escons atribuïts a DA / suport a la candidatura nacional	(16 / 28) / (6.262 / 19.172)	1.75×

Nota: Els 6.262 vots només mesuren l'adhesió a la llista nacional de DA i aliats. El nombre de residents és de març, l'elecció del 2 d'abril; no és un univers electoral. Tots els residents sense nacionalitat andorrana i els menors no són electors a les generals. Per exercir el vot cal majoria d'edat, nacionalitat andorrana, ple exercici dels drets polítics i inscripció al registre electoral. Els nacionals residents a l'estranger també poden tenir dret de vot.

Resultat nacional oficial

Candidatura nacional 2023	Vots	% de candidatures	Escons nacionals
Demòcrates i aliats (nacional)	6.262	32,66%	5
Concòrdia	4.109	21,43%	3
PS+SDP	4.036	21,05%	3
Andorra Endavant	3.067	16,00%	3
Liberals	893	4,66%	0
Acció	805	4,20%	0

Vots blancs: 537. Vots nuls: 341. Participació oficial: 20.057 persones de 29.958 electors (66,95%). Hi ha set unitats de diferència entre la participació oficial publicada (20.057) i la suma de vots a candidatures,

blancs i nuls de la papereta nacional (20.050). Cal conciliar-ne la font i el perímetre abans d'explicar-ne la causa. La discrepància no acredita per si mateixa cap irregularitat.

Anatomia parroquial: representació asimètrica

La Constitució exigeix la mateixa quantitat d'escons per parròquia. La llei, en canvi, concreta que els dos llocs van a la candidatura més votada; aquesta regla legal es pot debatre separatament de la paritat territorial constitucional.

Parròquia	Cens 2023	Candidatura guanyadora	Vots candidatura	Suport sobre cens
Canillo	1.199	Demòcrates + Independents	530	44.20%
Encamp	4.341	UP + Demòcrates + Independents	1.304	30.04%
Ordino	1.903	ACO + Demòcrates + Independents	585	30.74%
La Massana	3.483	Ciutadans Compromesos + DA	1.015	29.14%
Andorra la Vella	8.693	Demòcrates + Liberals	1.665	19.15%
Sant Julià de Lòria	4.476	Concòrdia + Desperta Laurèdia	1.130	25.25%
Escaldes-Engordany	5.863	Demòcrates + Acció + Independents	1.453	24.78%

Comparació crítica: Canillo, amb 1.199 electors i dos consellers, té 599,5 electors per escó parroquial. Andorra la Vella, amb 8.693 i també dos

consellers, té 4.346,5 electors per escó: **7,25 vegades més electors per representant parroquial**. A Canillo només hi havia una candidatura: va sumar 530 vots, el 100% dels vots a candidatures, però només el 44,20% de les persones censades.

Reforma electoral del 2026, un fet documentat

Concòrdia va registrar una iniciativa de modificació de la llei electoral al desembre del 2025. El Govern va emetre criteri contrari el 13 de gener del 2026. El 19 de març del 2026, el Consell General va rebutjar-ne la presa en consideració amb 17 vots contraris i 11 favorables. Les candidatures unipersonals parroquials eren una proposta diferent del simulador de dos escons repartits per D'Hondt que presentem a part. Carles Naudi (Ciutadans Compromesos) va citar Rodolfo Chikilicuatre i Torrente en el debat. Demòcrates defensava que el projecte podia afavorir la fragmentació i debilitar les organitzacions polítiques. L'oposició va votar a favor d'obrir-ne la tramitació, no necessàriament perquè subscrivís cada mecanisme.

Contrapunts per a l'entrevista

1. Per què els dos consellers parroquials van íntegrament a la llista més votada, fins i tot quan la segona ha obtingut un suport semblant?
2. Quin percentatge dels votants de Canillo i Andorra la Vella acaba obtenint representació parroquial i què pot fer el partit per minimitzar el vot sense escó?
3. Quina reforma de la llei electoral defensaria DA que mantingués la representació territorial paritària?
4. A què es referien exactament els arguments d'inestabilitat del març de 2026? Quins exemples o dades els avalen?
5. El debat sobre llistes obertes justifica no discutir altres fórmules de distribució dels dos escons parroquials?
6. El Govern faria públic un informe independent sobre la proporcionalitat real del sistema i l'abstenció?

Fonts originals i contrast

7. Govern d'Andorra, resultats oficials de les eleccions generals del 2 d'abril de 2023: [\[F0001\]](#)
8. Govern, dades del cens electoral i participació: [\[F0005\]](#)
9. Portal Jurídic, Llei 44/2022, articles 1, 2, 52 i 59–62: [\[F0006\]](#)
10. Constitució d'Andorra, articles 51, 52 i 105–107: [\[F0007\]](#)
11. Consell General, expedient de reforma electoral presentat per Concòrdia i rebutjat 17–11 el 19/03/2026: [\[F0008\]](#)
12. Vídeo íntegre del Ple del Consell General del 19/03/2026: [\[F0009\]](#)
13. Departament d'Estadística, població resident estimada a 31/03/2023: 82.041 (referència de dades estadístiques del Govern; notícia que recull l'estimació: [\[F0010\]](#)).
14. Dades d'abril del 2023 (38.788 nacionals, 43.835 residents estrangers, 82.623 habitants) reproduïdes en l'informe del Departament d'Estadística del 2024: [\[F0011\]](#)

Per a la referència al Chikilicuatre, documentar la intervenció audiovisual de Carles Naudi, de Ciutadans Compromesos, el 19/03/2026. La discrepància i la reforma rebutjada no són una acusació d'il·legalitat: el model actual està previst a la Constitució i a la llei.